

Organisatievoorstel voor Ubuntu Nederland

Sense Hofstede

Inhoudsopgave

Inleiding	3
De naam en huisstijl	4
De missie	5
Het missiedocument	5
De organisatie	6
De structuur	6
Het stemmen	9
Aanvullingen	9
Nawoord	11
Licentie	12

Inleiding

Ubuntu doet het goed. Erg goed. Het besturingssysteem wordt steeds vaker gebruikt, zowel door op PC's¹, als op servers². Steeds meer mensen zien de voordelen van het besturingssysteem in. Maar Ubuntu is meer dan het belangrijkste product alleen, Ubuntu is een gemeenschap met vele facetten. Deze gemeenschap groeit mee met Ubuntu, en vanzelfsprekend legt dat enige druk op de organisatie.

De schaalvergroting heeft grote gevolgen voor structuur van de Ubuntu-gemeenschap en er zijn de afgelopen jaren dan ook veranderingen doorgevoerd om hier mee om te gaan. Van de informele bijeenkomst die het begin van Ubuntu inluidde is de halfjaarlijkse 'Ubuntu Developer Summit' verworpen tot een strak georganiseerde conferentie waar vele mensen van verschillende bedrijven en projecten aan deelnemen³. Ook 'Community Manager' Jono Bacon is al tijden bezig om te proberen de schaalvergroting op een zo goed mogelijke manier te verwerken⁴.

Een belangrijk onderdeel van de rijke gemeenschap zijn de lokale groepen. Zij zorgen ervoor dat Ubuntu niet alleen beperkt blijft tot de groep mondiaal actieve technologisten, maar bereikt ook andere mensen, mensen die misschien geen Engels kunnen. Ubuntu NL biedt hulp aan Nederlandse Ubuntu-gebruikers, is een plek waar ze bij elkaar kunnen komen en een groep die Ubuntu en de gedachten erachter uitdraagt in Nederland. Wij bestaan bij gratie van onszelf. Dat moeten we nooit vergeten: Ubuntu NL is een gemeenschap van gebruikers, voor gebruikers.

Maar het is lastig om je doel niet uit het oog te verliezen wanneer je gemeenschap snel groeit. Net als alle andere lokale gemeenschappen heeft ook Ubuntu NL sinds haar oprichting in 2004 meer en meer mensen zien verschijnen. Het wordt nog lastiger om hiermee om te gaan wanneer je blijft steken in een informele organisatiestructuur, waarin weinig is vastgelegd.

Het is heel belangrijk om als gemeenschap je goede punten te vinden en te benadrukken, en om trots te zijn op wat je bereikt hebt. Dat is belangrijk om gemotiveerd te raken en om te laten zien aan Nederland dat we meer zijn dan een hobbygroepje. Echter, we moeten ook niet bang zijn om de slechte kanten te benoemen. De organisatiestructuur van Ubuntu NL is blijven steken in het begin en heeft zich nooit echt ontwikkeld. Het verlies van talent is groot, veel te groot. Nog steeds is het erg onduidelijk wie het nu eigenlijk voor het zeggen heeft.

We zullen blijven groeien zolang Ubuntu groeit. Maar om de groei, om zelfs onze huidige grootte, aan te kunnen, zullen we ons beter moeten organiseren. Er is behoefte aan duidelijkheid. Er is behoefte aan een organisatie die schaalbaar en flexibel is. Maar vooral is er behoefte aan een Ubuntu NL dat niet geleid wordt door een selecte groep voor de gemeenschap, maar een Ubuntu NL dat de gemeenschap is.

In dit document wil ik een visie presenteren voor de toekomst van Ubuntu NL. Met de in dit organisatievoorstel uiteengezette structuur, hoop ik, zal Ubuntu NL klaar zijn voor de toekomst.

Sense Hofstede, 28-11-10

1 <http://www.linuxplanet.com/linuxplanet/reports/7032/1/>

2 http://www.theregister.co.uk/2010/11/25/ubuntu_server_takes_off/

3 <http://mdzlog.alcor.net/2010/05/27/rethinking-the-ubuntu-developer-summit/>

4 <http://www.jonobacon.org/2010/09/23/taking-a-step-back-with-fresh-eyes/>

De naam en huisstijl

Voordat we het gaan hebben over de werkelijke organisatie is het goed om eerst even vast te stellen hoe we naar Ubuntu NL willen verwijzen. Ik wil geen grote veranderingen voorstellen, maar enkel al bestaande conventies vastleggen.

De lange naam is **Ubuntu Nederland**. Deze kan gebruikt worden in officiële documenten en aankondigingen, in het bijzonder bij communicatie naar buiten.

De korte naam is **Ubuntu NL**. Deze kan gebruikt worden in interne documenten en informele gesprekken.

De afkorting is **UNL**. Deze is geschikt voor zeer informeel gebruik en kan bijvoorbeeld op Twitter of IRC gebruikt worden.

De *slug*⁵ is '**ubuntu-nl**'.

Bij voorkeur worden de regels en tips gebruikt van de officiële stijlgids⁶. Het gebruikte lettertype is het officiële, *Ubuntu*. De kleur *Ubuntu Orange* zal de hoofdkleur zijn van de stijl die Ubuntu NL gebruikt, daarmee de officiële richtlijnen volgend.

De Ontwerpgroep wordt verzocht een nieuw logo te maken volgens de door het *Canonical Design Team* gestelde voorwaarden en richtlijnen.

5 Een 'slug' is een naam zonder spaties en hoofdletters die bijvoorbeeld als unieke naam gebruikt wordt door Launchpad.

6 Het Canonical Design Team heeft verschillende gidsen in PDF-vorm gepubliceerd. Deze zijn de belangrijkste bron voor de regels en richtlijnen. Kijk op <http://design.canonical.com/the-toolkit/brand-communication-guide/>, <http://design.canonical.com/the-toolkit/ubuntu-brand-guidelines/> en <http://design.canonical.com/the-toolkit/guides-for-websites/>.

De missie

Voordat ik begon met schrijven aan het organisatievoorstel heb ik de gemeenschap verzocht mee te helpen aan het samenstellen van een missiedocument. Een missie helpt ons te focussen op waar het om draait en biedt ook in de toekomst houvast bij het nemen van beslissingen en het maken van plannen.

Het idee hiervoor komt uit *The Art of Community*, het boek van Jono Bacon waarin hij uitlegt hoe je een gemeenschap op een goede manier kunt organiseren. Wanneer je graag meer hierover wilt lezen, dan is het boek zeker een aanrader. Het is gratis te downloaden van <http://www.artofcommunityonline.org/>.

Het missiedocument

De volgende punten zijn gebaseerd op het document dat we met de gemeenschap hebben samengesteld. De wiki-pagina die hiervoor gebruikt is kun je vinden op <http://wiki.ubuntu-nl.org/community/Missie>.

Wat is onze missie?

- Ubuntu verspreiden in Nederland;
- Nederlandstalige informatie en documentatie met betrekking tot Ubuntu aanbieden;
- Ondersteuning en ontspanning bieden aan Nederlandse Ubuntu-gebruikers.

Hoe willen we onze missie bereiken?

- Een sterke, open gemeenschap van vrijwilligers zijn die in staat is om leiderschap en initiatief te tonen;
- Ubuntu vertegenwoordigen in Nederland door contact met andere organisaties en de pers, en door deel te nemen aan evenementen en conferenties;
- De geest van Ubuntu volgen: "Ik ben wie ik ben vanwege wie we allemaal zijn." en "menschelijkheid naar anderen toe"⁷;
- Ondersteuning bieden in het Nederlands op verschillende manieren, via het internet en daarbuiten;
- Een plek bieden waar Ubuntu-gebruikers graag zijn en zich op hun gemak voelen, ongeacht ras, geslacht, gaardheid, geloof, leeftijd of kennis.

⁷ Deze uitleg komt van de officiële website van Ubuntu, zie <http://www.ubuntu.com/project/about-ubuntu>.

De organisatie

Bij het ontwerpen van de organisatiestructuur waren er enkele dingen die ik steeds in mijn hoofd had. Het belangrijkste was te zorgen dat het onderscheid tussen het 'Ubuntu NL Team' en de gemeenschap zelf – wat voorheen helaas zo scherp was – helemaal zou verdwijnen. De organisatie zouden net als ieder andere ook gewoon gemeenschapslid moeten zijn, alleen gemeenschapsleden die door hun daden hebben laten zien het vertrouwen van de mensen te verdienen.

Daarnaast is het belangrijk om te zorgen voor een duidelijke leiding. Het moet duidelijk zijn wie de leiding in handen heeft, tot wie externe partijen zich kunnen wenden en hoeveel macht deze leiding heeft.

Ook wilde ik het zo duidelijk mogelijk maken hoe beslissingen genomen worden. Door een duidelijke taakverdeling over verschillende organen en door vast te leggen hoe deze organen een besluit kunnen nemen, zorgen we ervoor dat er iets gebeurt.

De structuur

Ik ben tot een een structuur gekomen waarin het dagelijks bestuur ligt bij de **Gemeenschapsleiding**. Deze groep van drie is verantwoordelijk voor de communicatie naar buiten toe en ziet er op toe dat het afgesproken beleid wordt uitgevoerd. De richting van Ubuntu NL wordt bepaald door de zevenkoppige **Gemeenschapsraad**. Deze groep is verantwoordelijk voor de lange-termijnvisie en de controle op de Gemeenschapsleiding.

De voorzitter van de Gemeenschapsleiding is de **voorzitter**. Deze persoon is daarnaast ook *LoCo Contact* en in die functie eigenaar van het 'ubuntu-nl'-team op Launchpad. De voorzitter is het gezicht van Ubuntu NL en heeft de leiding, hoewel de ruimte om eigenmachtig beslissingen te nemen beperkt is.

De voorzitter van de Gemeenschapsraad is de secretaris, deze persoon is verantwoordelijk voor het voorzitten van de vergaderingen van de Gemeenschapsraad en voor het verzorgen van de communicatie naar de gemeenschap.

Alle hierboven genoemde functies, met uitzondering van de secretaris van de Gemeenschapsraad, worden ingevuld door het houden van verkiezingen. De Gemeenschapsraad kan vervroegde verkiezingen voor zichzelf, de voorzitter en de overige leden van de Gemeenschapsleiding uitschrijven.

De **ombudsman** of **ombudsvrouw** is verantwoordelijk voor het afhandelen van klachten die niet via de conventionele manier opgelost kunnen worden. Deze persoon kan onderwerpen op de agenda van de Gemeenschapsraad zetten en een gesprek vragen met de Gemeenschapsleiding.

De hierboven genoemde organisatie is de **Ubuntu Nederland Organisatie**. Deze staat los van de **Ubuntu Nederland Groepen**. De groepen van Ubuntu NL opereren onafhankelijk en zijn niet formeel gebonden aan een bepaalde organisatievorm. Het is echter de Gemeenschapsraad die beslist over de middelen die Ubuntu NL tot haar beschikking heeft. De Gemeenschapsraad kan ze toewijzen, maar ook weer afnemen.

De **Vertaalgroep** valt buiten zowel de Organisatie als de Groepen. Dit is zo omdat de vertalers voor het hele Nederlandse taalgebied werken. Ik raad aan om samen met de Vertaalgroep en Ubuntu België te overleggen om de organisatie te regelen. De Gemeenschapsraad kan wel middelen toewijzen aan de Vertaalgroep, de leden worden ook als lid van de Nederlandse Ubuntu-

gemeenschap beschouwd, wanneer zij dit willen.

Deze organogram moet nog afgemaakt worden, de pijlen ontbreken.

De Gemeenschapsleiding

De Gemeenschapsleiding, afgekort *GL*, is het dagelijkse bestuur van Ubuntu Nederland. Dit is het aanspreekpunt van de gemeenschap, zowel naar buiten als naar binnen toe. De Gemeenschapsleiding moet zorgen voor het contact tussen Ubuntu NL en de internationale Ubuntu-gemeenschap en tussen Ubuntu NL en andere organisaties. Ook perscommunicatie hoort hier bij.

De Gemeenschapsleiding heeft wekelijkse vergaderingen op IRC in een besloten vergadering waarvan de notulen achteraf gepubliceerd worden. Daarbuiten is het belangrijkste communicatiemiddel een gesloten maillijst, waarvan de e-mails een jaar na dato openbaar gemaakt worden, nadat ze gecontroleerd zijn door de Gemeenschapsleiding op gevoelige gegevens⁸. De reden hiervoor is dat er gevoelige zaken besproken kunnen worden en dat de Gemeenschapsleiding ook het contactpunt is voor externe partijen. De ombudspersoon kan verzoeken om e-mails uit het archief in te zien en om de gesloten vergadering bij te wonen.

De Gemeenschapsleiding telt drie leden, waarvan één de voorzitter is en apart gekozen wordt.

De *voorzitter* zit de vergaderingen van de Gemeenschapsleiding voor en is het gezicht van Ubuntu NL. De voorzitter is verantwoordelijk voor de communicatie van de Gemeenschapsleiding naar de gemeenschap van Ubuntu NL en moet dus de notulen van de wekelijkse vergadering publiceren en

⁸ Dit beleid is geïnspireerd door de manier waarop Debian omgaat met haar gesloten maillijst; de inhoud hiervan wordt ook pas na een vastgestelde periode openbaar gemaakt na controle.

beslissingen voldoende duidelijk aankondigen. Hij of zij is standaard ook het *LoCo Contact*⁹ van Ubuntu Nederland en eigenaar van het 'ubuntu-nl' team op Launchpad.

De Gemeenschapsleiding neemt besluiten door stemming, waarbij geldt dat ieder lid één stem heeft. Deze stemming kan plaats vinden op de maandelijkse IRC-vergadering en op de maillijst, zolang het maar voldoende duidelijk in de archieven staat hoe er gestemd is. Er wordt verwacht dat de genomen beslissingen dienen om de lange-termijnvisie zoals uitgestippeld door de Gemeenschapsraad uit te voeren, en niet om deze te herschrijven.

Ieder lid, inclusief de voorzitter, heeft een termijn van één jaar, maar kan zich onbeperkt opnieuw verkiesbaar stellen. Dit is niet zo zeer bedoeld om te zorgen dat er elk jaar nieuwe personen zitten, maar om te zorgen dat de gemeenschap elke keer op een directie manier kan laten merken of ze leden goed vindt presteren.

De Gemeenschapsraad

De Gemeenschapsleiding is het uitvoerend orgaan. Daar tegenover staat de Gemeenschapsraad, afgekort *GR*, die een controlerend en sturend karakter heeft. Ze is verantwoordelijk voor het vastleggen van de visie en de plannen van Ubuntu NL. Grote besluiten die iedereen aangaan¹⁰ moeten genomen worden door de Gemeenschapsraad, die zeven leden heeft. Één daarvan wordt door de raad aangewezen als secretaris. De secretaris leidt de vergaderingen en zorgt voor de communicatie van de Gemeenschapsraad naar de Gemeenschapsleiding en de rest van de gemeenschap. Hij of zij moet de notulen en besluiten publiceren en zorgen dat hijzelf of zijzelf of iemand anders de gemeenschap voldoende betreft bij de besluitvorming en de resultaten daarvan.

Naast de macht om 'grote' besluiten te nemen kan de Gemeenschapsraad ook nieuwe verkiezingen uitschrijven voor de gehele Gemeenschapsleiding en voor zichzelf. Nieuwe verkiezingen voor de functie van ombudspersoon kunnen alleen worden uitgeschreven wanneer zes van de zeven leden hiervoor stemmen en de Gemeenschapsleiding er ook voor stemt.

In alle gevallen heeft de Gemeenschapsraad het laatste woord. Bij onduidelijkheid over de bevoegdheid beslist de Gemeenschapsraad en de Gemeenschapsraad mag beslissingen van de Gemeenschapsleiding teruggedraaien. De raad is verantwoordelijk voor de middelen die Ubuntu NL tot haar beschikking heeft en wijst ze toe. Dit betekent dat de Gemeenschapsraad de middelen ook weer terug kan nemen.

De Gemeenschapsraad vergadert maandelijks op IRC en heeft daarnaast een maillijst. De vergaderingen en maillijst zullen altijd publiek zijn. Echter, in de eerste helft van de IRC-vergadering zullen alleen de leden van de Gemeenschapsraad kunnen spreken. De maillijst is een uitstekende plek voor mensen die willen bijdragen aan *LoCo Team* Ubuntu NL, en het is ook de plek waar discussies over Ubuntu NL plaatsvinden.

Mochten er serieuze conflicten zijn ontstaan tussen gemeenschapsleden en/of tussen de groepen dan kan de Gemeenschapsraad bemiddelen. Ze bepaalt zelf de vorm van deze bemiddeling, en of deze privé zal zijn of niet.

Ook de termijn van de leden van de Gemeenschapsraad is één jaar. Er is geen beperking voor het aantal termijnen dat iemand in de raad kan vervullen.

De ombudspersoon

De ombudsman of -vrouw is een onafhankelijk persoon die de taak heeft om serieuze problemen van

⁹ Het *LoCo Contact* van een lokale gemeenschap is de contactpersoon voor de *LoCo Council* en dus verantwoordelijk voor de officiële communicatie met de internationale gemeenschap. Het is logisch om dit samen te voegen met de rol van aanspreekpunt.

¹⁰ Voorbeeld van iets wat in de *GR* besproken zou kunnen worden: het goedkeuren van een nieuw logo. Iets wat daar niet thuishoort: het goedkeuren van een nieuw forumthema. (Dat is aan de Forumgroep.)

gemeenschapsleden met de Organisatie op te lossen. Deze persoon mag geen voorzitter, gemeenschapsleidinglid of gemeenschapsraadslid zijn, en kan ook geen hoofd van een groep zijn.

De ombudspersoon is alleen bedoeld om uitzonderlijke situaties op te lossen, gevallen waarbij de klager geen vertrouwen meer heeft in het conflictoplossend vermogen van de Gemeenschapsraad. In zo'n geval kan de klager contact opnemen met de ombudspersoon, die dan zelf beslist over een vervolgactie. De ombudspersoon heeft een geheimhoudingsplicht, en mag dus nooit zaken openbaren zonder toestemming van de klager. De ombudspersoon kan punten op de agenda zetten van de Gemeenschapsraad en verzoeken om een besloten vergadering van de Gemeenschapsleiding bij te wonen, of een deel van het gesloten archief van de maillijst of de IRC-kanalen in te zien. De Gemeenschapsleiding is niet verplicht om gehoor te geven aan deze verzoeken, vooral omdat de opgevraagde zaken gevoelige informatie kunnen bevatten, mogelijk van externe partijen die in vertrouwen een relatie aangaan met Ubuntu NL.

De termijn van de ombudspersoon is één jaar, er is geen beperking aan het aantal termijnen dat iemand de functie kan vervullen.

Het stemmen

De functies in de Organisatie worden ingevuld door verkiezingen. Actief en passief kiesrecht is beperkt tot diegenen die *Ubuntu Member*¹¹ zijn. Omdat er nu nog heel weinig mensen in de gemeenschap van Ubuntu NL *Membership* hebben aangevraagd zal er waarschijnlijk een overgangperiode zijn waarin er geen beperkingen worden gesteld.

De verkiezingen zijn voor de voorzitter, ombudspersoon en de gemeenschapsleiding en gemeenschapsraad. Na de officiële aankondiging van een naderende verkiezing hebben gemeenschapsleden een maand de tijd om zich kandidaat te stellen, waarna de verkiezingen plaats zullen vinden.

Indien het te regelen valt zullen de verkiezingen voor de voorzitter en de ombudspersoon direct voor het begin van de maand voor die voor de raden zijn. De reden voor dit is om het mogelijk te maken voor mensen die geen voorzitter geworden zijn zich toch nog verkiesbaar te stellen voor een andere functie.

Iedereen met passief kiesrecht mag zich kandidaat stellen voor elke functie, maar nooit voor meer dan één tegelijk. Het is niet mogelijk om meerdere functies in de Ubuntu NL Organisatie tegelijk te vervullen. Wanneer je voorzitter bent kun je dus niet in de Gemeenschapsraad zitten. De ombudspersoon mag niet alleen geen lid van welke raad dan ook zijn, maar kan ook niet hoofd van een groep zijn.

De gekozen leden mogen hun functie neerleggen, maar worden verzocht dit enkel te doen wanneer ze zwaarwegende redenen hebben. Ze hebben een mandaat gekregen van de gemeenschapsleden en er wordt iets van ze verwacht. Daarnaast is het erg vervelend als er halverwege een termijn iemand stopt en je iemand opnieuw moet inwerken.

Wanneer er door het aflopen van een termijn of doordat iemand zijn functie heeft neergelegd verkiezingen moeten komen zorgt de Gemeenschapsraad voor de nodige voorbereidingen, opdat er zo spoedig als mogelijk verkiezingen plaats kunnen vinden.

Aanvullingen

- De gekozen leden van de Ubuntu NL Organisatie zijn onze boegbeelden. Van hen wordt

¹¹ Je kunt *Ubuntu Member* worden wanneer je gedurende een langere periode een significante bijdrage hebt geleverd aan Ubuntu. Hier vallen bijdragen aan een lokale gemeenschap ook onder. Zie voor meer informatie <https://wiki.ubuntu.com/Membership>.

verwacht dat ze zich goed gedragen, zich houden aan de *Code of Conduct*¹² en in staat zijn het persoonlijke te scheiden van het algemeen belang.

- Wanneer een lid van de Gemeenschapsleiding een maand lang zonder iets van zich te laten horen verdwijnt, of wanneer een ander lid van de Ubuntu NL Organisatie drie maanden lang zonder verklaring afwezig is, dan kan de Gemeenschapsraad besluiten de functie van dat persoon vrij te geven voor verkiezingen.

12 <http://www.ubuntu.com/community/conduct>

Nawoord

We zijn er nog niet. Dit voorstel is slechts een vorm waarmee ik de plannen in mijn hoofd wil delen met de gemeenschap. Het is nog niet voldoende. Nu mijn ideeën hier staan is het tijd om het aan kritiek bloot te stellen. Wat vinden andere mensen er van? Is de toekomst die ik zie voor Ubuntu NL ook de toekomst die anderen zien?

Lezer! Ik zou je willen verzoeken om op te schrijven wat je denkt van dit voorstel en om dat met mij te delen. Het kan altijd beter, maar dat geldt al helemaal voor dit document, dat nu nog maar een concept is. Als er iets mist, als ik iets heb gezegd waar mensen het totaal niet mee eens zijn, dan wil ik dat graag weten. Want wanneer we Ubuntu NL een sterke organisatie willen geven dan moet het plan daarvoor ook goed zijn. Reageer op het forum, op mijn weblog, of mail naar sense@ubuntu.com.

Alle reacties zullen gelezen worden en in overweging genomen worden. Samen kunnen we dan dit voorstel omsmeden tot een stevig plan.

Licentie

Dit document is samen met de ingesloten grafische elementen vrijgegeven onder de *Creative Commons Naamsvermelding-GelijkDelen 3.0 Nederland* licentie.

Een samenvatting en een link naar de volledige versie van deze licentie is te vinden op <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/nl/>.

Bij vragen over hergebruik kan er contact opgenomen worden met de auteur via het e-mail adres sense@ubuntu.com, of via een andere manier vermeld op <http://sensehofstede.nl/contact>.